

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Augustus' 17-dikén 1819.

Német Ország.

Baden. — A' Nagyherczeg Julius' 26-dikán hat hónapi nyugalomra elosztatta a' Rendek' gyűlését, ily Jelentés által: —

„Lajos, Isten' kegyelméből Nagyherczeg etc. Hűséges Rendjeinknek összehívattatásakor feltehettük vala, hogy azon jóvállások, mellyeket az Országglószék megfontolás végett elejikke fog terjesztetni, három hónapok alatt elvégezethetnek, 's ehez képest valának a' költségek is összeváltatva, 's a' finantziái törvényjóvállásba betéttelve. Ezen időszakasz eltelt, 's azonban a' legfontosabb finantziái jóvállás se' ment a' második Kamarában arra a' tökéletességre, hogy az első Kamarával közöltethetett volna, és mi kéntelenek vagyunk hagyományosan azt, hogy ezen hűzásthalasztást igazságos jusok ellen 's ezeken fundálódott kívánságokra nézve tétetett némelly nemszelid megjegyzések okozták. Más részről megnyugtattatásunkra szolgál, hogy hűséges Rendjeinknek egy nagy része mérséklettebb és kiméllőbb gondolkodást nyilatkoztatott, melly szerént néműnüképpen okot szolgáltatott nekünk arra, hogy azt reménlhessük, hogy ezen gondolkodás, ez a' jó indulat, a' Státusoknak újabb összehgyülekezésekor még szélesebb kiterjedést fog kapni, 's azon bizodalomnak, mellyet mi, valamint ezen első gyűlés' üléseinek kinyittatásakor úgy

egyéb alkalmatosságokkal is mindenkor kimutattunk, az Ország' javára meg fognak felelni, különösen pedig, hogy ekkor a' finantziát illető törvény is tökéletességre vitetődik. Ennek meggondolása és egyéb nemkevesebbé fontos környülállások minket arra indítanak, hogy a' Rendek' gyűlését most egyelőre mátol fogvást a' közelebb következő észtendőnek első háson feléjig (Semestriséig) félbe szakaszszuk, 's ezen félbeszakasztást itt ezennel ki is mondjuk. Egyszersmind azt is megesmerjük, hogy, mivel a' finantziái törvényre nézve a' Rendek semmi egygyeségre nem állottak, tehát azon Endgetnek (a' Státus' költségeinek 's jövedelmeinek egy észtendőre való laistromának), mellyet mi ezen ülésekben a' gyűlés' elejébe terjesztettünk, már most a' Constitutziónak 82-dik cikkelye szerént, addig, míg a' Rendekkel eránta megegyezhetnének, előrevalóképpen végre kell hajtattatni, melyhez képest az is magában értődhető dolog, hogy az Amortizálás' kassája intézetének is a' maga eddig való állapotjában kell hagyatattatni. De egyszersmind affelől is bizonyossá teszszük a' gyűlést, hogy ezen közbejövő idő alatt iparkodni fogunk, hogy mennél hamarább oly eszközöket vehessünk elő, mellyek a' folyó Deficitnek kiszerezésére nekünk a' legalkalmatosabbaknak fognak látszani. Ezt a' Nagyherczegi Ministériumban, tulajdon aláírásunk és petsétünk alatt, Karlsruheban Julius' 26-dikán, 1819-ben.

Már még a' Rendek' gyűlése' ülés-
seinek félbeszakasztatása előtt két nappal
(Jul. 24-dikén), egy rendelés jött vala ki a'
Nagyherczeg' Belső Ministeriumától, mely-
ben a' közönséges levelek szerént, ezek
mondatnak: A' Nagyherczeg azt kíván-
nya, hogy, ha meg találna történni,
hogy a' Rendek' gyűlésének félbe kelljen
szakasztatni, ezen esetben a' Rendek, a'
magok hazájokban azon választási jussal
bíró emberekkel, a' kik őket a' magok
képviselőjökké választották, semmi for-
mális összefővetelt ne tartsanak, 's ezek
valamelly meghívást amazokhoz annyival
is inkább ne tegyenek.

A' Freiburgi polgárok annak jelentésé-
re, hogy melly nagyon megvagyának eléged-
ve a' magok képviselőikkel, őket, midőn
Karlsruhéból ezen gyűlésről haza érkez-
tek, nagy tisztelettel fogadták. *Emmen-
dingenig* ment ki elejükbe a' polgári lo-
yasság; a' Magistratus és Polgárság ele-
jükbe küldött követségek által tiszteltet-
ték őket; a' közönség által is meg nem
oszlott örvendezéssel fogadtattak. Ezen
Képviselőknök neveik, Adrian és
Kern; az, Fő Polgármester, ez, Kerü-
leti Tanácsos.

Ezen Kern egy vendégségben, mel-
lyet néki polgártársai adtak, így köszön-
te-el egy kevésé hoszszatskán ugyan, de
jó jövőre eránt buzgó kinézéssel, a'
poharat: — „Bár nem oly fényesek is
Diétánk' resultatumi, mint várhatni gon-
dolhattuk, de azért nem szükség eltsüg-
gednünk; a' mi gyűlésünk nem végkép-
pen oszlattatott-el, sőt be se' záratta-
tott, tsak kevés időre szakasztatott félbe.
Hisze' már tsak eddig is jöttek ki némely
jók belőlle; a' mag elhintetett, a' melly
kísirázik, kivirágzik, és gyümölcsöt is
fog teremni. Nékünk derék és szép sza-
bad princípiumokon épült Constitúzió

ónk van; mi egy Constitúzió nális Or-
szág' szabad polgáraivá lettünk. A' mi
Országlónk félbe szakasztotta a' mi Die-
tánkat; erre néki a' Constitúzió törvé-
nyes hatalmat adott; tisztelnünk kell a'
Fejedelem' szavait. Ha talám ezen fél-
beszakasztás hazánkfiak között zugolódást
okozna; nekünk képviselőknök, kik hon-
nyainkba széllyel oszlottunk, az a' köte-
lességünk, hogy, Választóinkal, a' mennyire
hivatalunk szerént kiterjeszkedhetünk, a'
rosz ellen hathatosan dolgozzunk; mert
tsak ott találtathatik holdogság, a' hol
polgári rend uralkodik 's hol a' Fejedel-
met és népet egymás eránt való bizoda-
lomnak és szeretetnek legszorosabb kö-
tele tsatolja össze. Kevés hetek mulva
el fognak üléseink ismét kezdődni, 's
reménljük istentől, hogy sikeres resulta-
tumokkal fognak végződni. Az alatt, Fe-
jedelmünknek szent és megsérthetetlen
személyébe helyeztetvén bizodalunkat
várjuk-el a' nem soká közel lévő jövő-
dőt, melynek ajánlása mellett én lellem'
Belső részéről kiáltok fel, ekképpen: El-
jen a' Nagyherczeg! éljen a' Nap! éljen
a' Constitúzió!“

* * *

Würzburgban ily Proklamatiót in-
téztek a' néphez: —

„A' (Bavarus) Király ö Felsége
nevében!“

„Az itt lévő Királyi Biztos és Magis-
tratus, kötelességek szerént jelentést tet-
t k a' K. Országlószéknél azon történetek-
ről, mellyek itt egy pár napok alatt, ki-
váltképpen estvéknént, a' nyughatatlan
embereknek öszszetsoportozása által több
közönséges piatzokon és utszákon elő-
fordultak, 's a' Kir. Országlószék nagy
kedvetlenséggel hallá, hogy a' Magistra-
tus által tegnap egy, közönségesen mindca

itt találtató lakosokhoz intéztelett Proklamatióznak és Megintésnek semmi kívánt következése nem lett, és hogy azal a' rossz indúlatú emberek nem is gondoltak. Ezen Kerületnek Királyi Országlószéké tehát, melynek tartozó köteleltsége az, hogy minden ide való lakosoknak még az itt tartózkodó idergeknek is minden személyes júsáikat védelmezze 's általjában a' közönséges rendet és tsendességet fenntartassa, szükségesnek látja lenni azt, hogy az egész közönséget tsendességre 's rendtartásra intse, 's oly meggyőződéssel lévén, hogy az ide való lakosoknak tsak nagyon kitsiny része tévedhetett meg a' Státus' törvényei 's az Előjárók' rendelkezései eránt tartozó köteleltségeknek telyesítésében oly nagyon, hogy effélékre vetemedjék: a' lakosok' jó gondolkodású nagyobb részébe 's különösen a' legjobb indúlat által magokat mindenkor ditséretesen megkülömböztetett polgárokba helyhezeti azeránt való bizodalalmát, hogy ezek a' rendnek és tsendességnek helyreállításába néki hathatós segítségül lesznek, a' megtévedteket a' jó útra vissza igazítják, 's a' további rossz tselekedetekre való vetemedéstől el-tartóztatják.

„Valamint azonközben az előfordúlt környüállásokra nézve a' közönséges tsendességnek és bátorságnak helyreállitathatása végett az Országlószék a' maga tartozó köteleltségének kívánságával meg-egygyezőleg már most mind a' polgári mind pedig a' katona erőnek hasznát venni kéntelenittetik: úgy ellenben arra is szorosan vigyázni fog, hogy a' közönséges tisztviselők és szolgák az elejkebe szabandó rendelkezéseknek szükséges végrehajtásában a' parantsolatokat által ne hágyják, a' rendelkezésekben kifejeztető há-tárokon túl ne lépjenek; a' mint is már azon polgárra nézve, kit tegnap estve va-lamelly lármás öszszetsoportozásnak al-

kalmatosságával egy Politziai katona ha-ladósan megsebesitetett, szorós viagálá-sok rendeltettek. Nagy kedveltségére szolgát továbbá a' Királyi Országlószék-nél az, hogy azon büntetési határozásokat, melyek szerént a' veszedelmes öszszetsoportozásokban és felzundulésekben részesülő embereket az Előjárók megbün-tettetni 's a' bünös tselekedetekre alkalmaztatni kötelelzetnek, ez úttal különösen kihirdettetni kéntelenittetik: oly remén-ség által tápláltatik mindazonáltal, hogy ezen büntető törvényeknek haszonra való fordittatását nem fogják további nyugha-tatlanságok szükségessé tenni.“

Azon történetekről, melyek Würz-burgban, mint ezen megintó hirdetés-ből kitettük elő fordúltak, a' Frankfurti egygyik újságban tsak valami előrevaló jelentések tétetnek ily közönséges kifeje-ésekben: —“

„A' Würzburgi magános leve-lek véres történetekről beszélnek, mel-lyek ott Augustus' 3-dikén és 4-dikén est-ve elő fordúltak, melyeknek kimenetele a' lett, hogy több 'Sidóknak házaik ki-prédáltattak, és a' 'Sidók, kik a' felmér-gelődött népnek kezébe akadtak, nagyon kedvetlen állapotra jutottak. A' czivako-dás oly hevesen folyt, hogy az itt fekvő számos örző sereg kéntelenittetett kiállá-ni letsendesítésére. Számos polgárok meg-sebesittettek, egy kereskedő megöleteit“

A' Frankfurtumi Journal nevű új-ságlevelék valamivel környüállásosabban irnak erről, egy Würzburgi tudósítás után, mely innét Augustus' 5-dikén in-dúlt és ez a' foglalatja: —“

„E' hónap' 2-dikától fogva oly nyug-hatlanságoknak vala városunk szemlé-lője, mely minden jó gondolkodású la-kosokat bánkodásra indított. Professor Behr, ki mint minden tudja, a' Bava-riai Rendek gyülésének tagja, ezen napon (Augustus' 2-dikán) estve Monachiumból

Würczburgba visszaérkezvén, az ő Collegájú, fogadására elejébe mentek vala. Ezek közt vala az is nevezetesen, a' ki nem régen egy irást adván ki, ebben a' 'Sidóknak pártjokat fogta, és ő ügyeket védelmezte. Ezen irót, az utszári tsopor tozni szokott gyermekek (gondolhatóképen megtanítatva lévén) kitsúfolták, így kiáltoztak utánna: *Hepp! Hepp!* melly által Jerusa le m nek elrontatására van a' czélzás. Ebből felhevésedés következett. Az öszszetsopor tozott sokaság a' híd felé nyomakodván, ott egy 'Sidó kalmár házának rohant, ablakait beverte, s' árúportékáit az utszára kihányta. De e' nem volt elég, hanem azután rendre vették a' fiuk (mert még eddig csak az ifjuság heveskedett 's botsákozott erőszakos tselekedetekre) a' több 'Sidókat is, s' mindenféle módon bántották őket. Augustus 3-dikán reggel egy Conrad nevű ifjú emberre, egy kereskedőnek fijára, egy Politziai-tiszt pistolyból reá lövén, úgy érte a' fiút, hogy meghalt. Ezért a' Polgárság azonnal a' Magistratushoz járulván, azt kívánta, hogy a' városhól minden 'Sidót kergettesen ki, s' ezen Politziai tisztet tüstént fogassa el. Nem látván azonban kívánságának várt resultatumát, tegnap reggel egy Schuster (Varga) a' házából, mikor ott egy katoná strázsatsoport éppen elléptetett volna, töliött pistolyal az utszára kiszaladván, a' katonákra reájok lőtt 's egygyet agyon lőtt. A' vargát azonnal fogságra vitték. A' Würczburgi tanulók azonközben ezen lármából csak annyiban részesültek, hogy látván a' 'Sidók veszedelmét, néhány 'Sidó ifjakat, kik, mint tanulók, köztök találtak, bizonyosokká tették, hogy semmit ne féljenek, mert ők meg nem fogják engedni, hogy őket valami bántodás érje; melly tselekedetért a' tanuló sereg nagyon ditsértetik.

A' Ménusi Frankfurthól így ir-

nak *Jahn*ról a' közönséges Ujságlevelek: — „Itt a' Janh és familiaja segítségére pénz gyűjtögettetvén öszsze, a' gyűjtemény jótska summára telt. Az erre való meghívást közönségesen lehet találni mindenütt. Itt ötet nagyon jól esmérük, mint-hogy mikor a' öszszeszyetkezett Hatalmasságok' fő adí szállása, minckelőtte a' Réauson ált mentek s Frantzia Országba benyomultak volna, ő jó idejig itt tartózkodott, s' ezen vidéken az ifjuságot valamint másutt úgy itt is a' hazáért való tsatázásra nem tsak buzdította, hanem az önkéntvállalkozottak' tsapatjával a' síkra ki is állott 's őket a' fegyverben gyakorlotta.

A' Berlini levelek ugyan semmit nem szollnak felőlle, de más tudósítások azt erőssítik, hogy Jahn t Spandauból a' Küstrini várba vitték, ily okon, hogy mivel ő ott a' várban meglehető szabadon járhatván a' kerítésen belől, s' ezt a' Berliuiek megtudván, igen sok jó barátjai kezdtek volna látogatására menni. De e' tsak bizontalan hír.

A' Jahn elfogattatásakor Hertzeg Hardenberg a' maga falusi jószágán lévén, azonnal embert küldött Jahn-nak a' feleségéhez, hogy vigasztalja s tegye bizonyossá affelől, hogy akár miképpen üssön is ki az a' vád, melybe a' férjje keveredve van, ő Herczagsége az aszszonynak és gyermekeinek minden esetben pártfogójok leszen. — Berlinből Hamburgba is két Politziai Biztosok érkeztek meg, de a' kikről azt tartják, hogy onnét még tovább, tudniillik Holsteinba fogják útjokat folytatni.

Professor Oken Jenába visszamenvén, tsak mint magános ember úgy lakik ott: az Isisnek kiadásához azonközben ismét hozzá fogott.

A' Brémai Ujsághoz 53 aláírásokkal megerössített irás érkezett, melyben oly nyilatkoztatást tesznek ezek, hogy

ők a' Berlini turnirozó helyet sokszor meglátogatták, 's magával a' turnirozó Professornal Jahn-nal is jó esmerettségben éltek, de ők affelét, miket a' Berlini újságok az ő elfogattatásakor felölle kihirdettek, az ő szájából soha se hallottak, sőt ötet valami effelere alkalmasnak lenni se gondolják. A mi a' néla találtatott két hegyes, török vagy handzsárt illeti, ezekre néve oly nyilatkozatást tesznek az 55. alóliatok, hogy Jahn az 1813-dik és 1814-dik esztendőbeli hadakozásokban a' tanuló seregével a' Generalis Lúczow vezérleg alatt táborozott, a' hol akkor (Török módra) handzsárt hordozni módí volt. Jahn-nak Körner Tódor ajándékozta volt az övét, mellyet emlékezetnek okaért tartott-meg; a' másikat akkor tsináltatta az útra, mikor 1815-ben Parisha hivattatott. Ezeknek egygyikét azólta, mint czukordarabolo kést úgy használta, a' másikat minden egyéb házi szükségekre fordította; most pedig a' Politziának mind kettőt maga önként adta által.

A' Bavariai 's egyéb Német Újságokban ilyen értelmű levél fordul elő Berlinből: — „Az itt lévő közönségnek nagy része nem tudja elhitetni magával, hogy Német Országban ily sokan volnának oly veszedelmes emberek, kik a' rend folyását erőszakosan felforgatni, 's helyébe megoszolhatatlan egységgel bíró Republikát tenni iparkodnának. A' közönségnek ezen része mind ezeket a' dolgokat csak oly *phantomnak* tartja, melly által némely emberek, kiket a' Manheimi és Schvalbachi történetek megijesztettek, részint megsalják, részint pedig az itt (Berlinben) munkába vétetett Constitutio' folyamatjának gátat akarnak tenni. Igaz, hogy sokak találatnak, kik *rusticitással* vádolják Jahn-t, hanem Jakobinusnak senkitől se' tartatik. Reimernek, a' Könyvárosnak történetét, ki-

nek írásai elvétettek, senki meg nem foghatja, nem tudván felölle egyebet, csak, hogy Steffens nevű Professort nagyon hidegen fogadta, 's némellyek előtt azt mondotta felölle, hogy neki nem kell már több, hanem csak egy matskaugrás, arra, hogy éppen ott legyen, a' hol a' homályosítók és homályosságsejtek mélynyáján állanak.“

A' közönséges újságlevelekben így szól egy Pruszsus tudósító: — „Mint mondják a' Királyi Kamarális Itélőszék felől az Igasság Ministeriumához a' Pruszsiaiban történő rendkívül sok fogdosásokért és egyéb Politziái eszközökkel való élésért, az jegyezvén meg, hogy ily módon sok emberek, kik a' Kamarális törvényszék alá tartoznának, a' magok törvényes Itélőbirák elől elvonattatnak. Ez a' dolog a' figyelmet itt nagyon magára vonta, 's innen is újabb összezavarodások támadnak, mellyeknek kifejtődését nagyon várja a' közönség.“

Hogy a' Heidelbergai Universitátnál is elfogattattak volna két tanuló, mint némely újságlevelekben iratott, nem volt igaz. Itt ezen nyári tanulói időszakban, 70 Istentudományt tanulók, 386 törvényt-tanulók, 76 Orvoslást-tanulók, 45 Cameralisták, 57 Philologusok, mind egygyütt 614 tanuló találatnak, kik között 478 idegenek vannak.

Török Birodalom.

Tudjuk hogy az ólta, hogy a' Joniai szigetek az Anglusok' kezébe estek, Parga nevű Török város is az Anglusok' kezére jutott: de hosszas alkudozás után már most a' Törököknek visszaadatott; hanem, minthogy, mint a' lakosok bizakodtak, Anglia véghez nem vihette azt, hogy Pargát a' Törököknek ki ne adja, véghez vitt legalább annyit, hogy a' lakosok onnét minden felvehető vagyonaikkal a' Joniai szigetekre eljő-

hessenek, a' melly is nagyon érzékenyítő módon ment véghez az Anglus újságírók szerént, mellyekben az ekképpen irattatit le: —

„A' Kormányozónak Ma itland Tarnásnak parantsolatjára tudokra adta a' Pargai Anglus Kommandáns a' lakosoknak, hogy az ő városok az Afri Benschával kötött egygyezésék szerént a' Törököknek vissza fog adattatni, hanem az Anglus seregek, hogy a' lakosoknak semmi baja ne történnyék, ki nem fognak onnet addig mozdulni, míg minden felvehető javaiat hajóra nem hordották s a' Török partról el nem eveztek. A' Pargai lakosok azonközben eszékbe vévén, hogy a' Törökök már a' szomszédban vannak s minden órán be fognak szállani, tanátsot tartottak s megizenték az Anglus Kommandánsnak, hogy ők abban az esetben, ha tsak egy Török is beszáll a' városba addig, míg ők onnet el nem eveztek, eltökéltették magokban, hogy feleségeiket és gyermekeiket mind megölvén, magokat a' Keresztyén és Török seregek ellen, kik között az elsőket bizonyosokká tették vala' affelők, hogy hazájokat békessegesen oda hagyhatják: ha szavaikat megszegik, az utolsó emberig védelmezni fogják, oly célzással, hogy még tsak egy is életbe ne maradjon közzülök, ki a' maradékoknak az ő utolsó szomorú történetjeokről beszéllhessen. Az Anglus Kommandáns látván a' lakosok' készületéből, hogy biz' a' Pargaiak' fenyegetődzése be fog telyesedni, Kurirt küldött Korfu szigetére a' Kormányozóhoz Ma itlandhoz, e' pedig azonnal útnak indította Parga felé Adam nevű Generálist, hogy beszélje-le célzássokról a' lakosokat. Megerkezvén pedig G. Adam, látja, hogy a' lakosok a' piatzon nagy tüzet raktak s a' mellé a' tenetéből és a' templomokból minden őseiknek tsontjaikat kihordván, rakásra

ralták. Minden férfi lakosok fegyverbe valának öltözködve, s mindenki a' maga háza' ajtaja előtt állván, feleségét és gyermekeit a' ház' belső részébe zárta, s ekképpen várta a' dolgoknak kimenetelét. Mely tsendesseg uralkodott az egész városban. A' főbb lakosok néhányan a' Prótópopával Gén. Adamhoz menvén, bizonyossá tették őket affelől, hogy a' lakosokat a' magok feláldozása eránt tett határozásoknak végrehajtásában telyeséggel semmi meg nem fogja akadályoztatni, ha a' Generalis Ur a' Törököket, ki már a' város' határanál állanak, a' bemeneteltől meg nem tartóztatja s őket az Anglus seregek által addig nem védelmezteit, hogy az utolsó lakosig minnyájan elevezhessenek. Szerentsésen módot talált Gén. Adam írta, hogy a' Törököket megállította, míg az alatt Korfuból a' *Glasgow* nevű fregat megérkezvén, ennek védelmezése affat a' Pargai lakosok Korfu szigetére minnyájan által eveztek, s mikor a' Törökök a' városba beérkeztek, nem találtak egyebet, mint az említett piatzon lobogó lángal égő nagy tüzet, melyben az eltávozott lakosok' őseiknek tsontjaik hamuvá égtek. A' Pargai néhány ezer szerentsetlen lakosok már most Korfun tartózkodnak szomorkodva, azon 48 font Sterlingeket várván, mellyeket az alkü szerént, ősi hazájának s minden jószágának, házának s egyebének elvesztéséért, személyesen mindenki kapni fog közzülök. Így végződék ezen ily sokáig folyt alkudozásoknak resultatuma, mellyért való szomorkodását ezen lakosoknak a' legerősebb képzelődés se tudná lerajzolni magának.

Konstantinápolyban ritka duellálás ment véghez Jul. 10. dikére virradó éjjel két Török Regimentek vagy Orták (a' 25 és 71 számúak) között, a' Galata nevű külső városban. Ezek az annak módja szerént előre meghatározott vi-

askodásnak helyén nap' feljötekor néhány százan megjelenván, az egymásra való lövöldözéshez hozzá fogtak. Ezzel meg nem elégedvén sokan közzülök a' Kalafat-piaztára nyargaltak, 's az ott lévő Asiai, legdurvább munkás embereket is fellázasztani, iparkodtak a' verekedésre. Végre egy Orosz zászlóval evező 's ekkor éppen ott közel vasmatkán nyugvó Görög hajót vettek dühösködéssek' czéljává, 's az embereket rolla elkergetvén, minden rajta talált munitzióját elvették. A' lármának hallására azonnal oda szaladott a' Kapudán-Bascha, hogy a' békességet helyreállítsa, de tsak hamarjában el kellett onnét távoznia, megintetvén, hogy, ha életét szereti, mennyen-el onnét. Azután a' Jantsárok' Ágája jelent-meg, de az ő megjelenésének is tsak ennyi fogamatja lett. A' verekedés reggeltől fogva délutáni két óráig tartott. Az elestek és megsebesed'ttek' számát még nem írták-meg, tsak azt említik, hogy néhány Keresztyéneket is ért a' veszedelem, kiket a' verekedés alatt a' történet vagy újságon való kapás ezen hely felé vezérelt. A' Ministerek az egész láрма alatt tanácsot ültek.

Spanyol Ország.

A' Kadixsi történeteknek előfordulásakor ugyan nem ültették hajókra azon 4000 embereket, kikről az újságok emlékeztek vala, hanem mint a' Julius' 22-dikén Madridból indult tudósítások erősítik, 17-dikben tsakugyan valósággal hajókra ültettek 's útnak is indítottak a' Kadixsi kikötőhelyből 3000 gyalogokat és 800 lovasokat, a' kik vagy elébb tsak Cuba szigetére, vagy pedig egyenesen a' Terra Fermára fognak kiszállit-

latni. Tizenkét szállító hajókra ültették. Mel-
ökét, mellyek között 7 Spanyol, 2 Anglus, 2 Orosz, és 1 Frantzia hajók talál-
tatnak, 's a' Sabina nevű fregat és egy Brigantine kísérik őket.

Spanyol Amerika.

Mihelyest Lord Cochrane a' maga proklamátzióját Peru' kikötőhelyei-
nek 8 napok mulva lejendő bezárattatása
eránt kihirdettette, azonnal minden Északi
Amériikai és Anglus Kereskedő hajók por-
ondzsákokkal megterheltétvén, oda hagy-
ták a' Callaoi kikötőhelyet, a' melly idő-
től fogva ott nagy nyughatatlanság és zür-
zavar uralkodik. Hároma ezen Anglus ha-
jóknak már megérkezett a' Rio-Janeiroi
kikötőhelybe; a' negyedik Anglia felé
folytatta utját két millió Dollárokkal.

Újabb Újságok.

London. — Az Udvari Ujságban egy
Proklamátzió jött-ki a' Régens Princztól
a' Király' nevében, melly által a' nyug-
hatatlankodók hathatósan megintetnek, 's
a' melyben ezen kifejezések is előfordul-
nak: „Mivelhogy értésünkre esett, hogy
„a' nyughatatlanok oly czélzással, hogy
„istentelen plánumaikat annál jobb mó-
„don végrehajthassák, az Ország' több
„részeiben titkon és a' törvényekkel el-
„lenkező módon öszszegyülekezvén, kato-
„nai készüléteket 's fegyverben való gya-
„korlási próbákat tettek, 's a' többi, az
„ő Felsége minden hűséges alattvalóinak
„szorosán parantsojuk, hogy az efféle
„katonai és hadi gyakorlásoktól magokat,
„önnön veszedelmekkel való felelet alatz
„megtartoztassák. — (Ezen egész Prokla-
matziót tsak ma kapván kezünkhöz, most
nem tehetjük ide, hanem a' jövő posta-
napon fogjuk a' Kurirban közleni).

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Aug. 13-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — 14-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — 16-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest. A' folyó hónap 8-dikán délután az Univerzitas nagy Palotájában a' Magyar nyelvet tanuló Ifjúság a' Declamatióban közönséges gyakorlatot tartott, mellynek tárgya volt a' többféle nyelveknek egymás közt való versengése, és mind egyiknek a' maga Képviselője által egy Odával való magasztalása.

Ves zprém. Rudinai Apát és itteni Kanonok Fő Tiszt. Horvát János Úr következő című Folyóírásának kihirdetése által kívánja a' tudományokat elősegíteni: *Egyházi Értekezések.* A' Munka oszlik I. Értekezésekre. II. Eszmertetésekre. Az I. Résznek tárgyai: a) a' Vallás Filozófiája. b) az Exegesis. c) a' Hittudomány. d) Erköltstudomány. e) Egyházi törvénytudomány. f) Pásztoritudoomány. g) Egyházi Történettudomány. A' II. Résznek tárgyai: a) Egyházi Literatura. b) Egyházi Régiségek. c) Püspöki Megyékbeli intézetek. d) kegyes szerzemények. e) Egyházi előléptetések. f) jeles egyházi férfiak Biographiái. g) Jutalomkérdések.

Esztendőnként legalább 4 (12 árkusból álló) Kötet jelenik meg. Előfizetési ára 8 for. Váltóban.

Baja. Calderoni István Pesti Kereskedő és Saller Jákob Budai Muzsikaszerszámkészítő Urak az emberiségtől indittatván a' múlt Sz. György napi Bajai vásár alkalmatosságával az ott lévő idegen Kereskedőktől a' múlt Aprilis' 17-dikének éjtszakáján (a' mikor az iszonyú tűz Baján 93, a' szomszéd helységben István megyében pedig 74 házakat emésztett meg) megkárosodott Lakosok számára 114 ftot gyűjtöttek össze. Melly nemes tettet érzékeny háladaforsággal jelent a' helybeli Magistratus.

Az a' szomorú történet, mely szerint egy hat hónapos gyermek egy patkánynak mérges marása után három héti kínlódások között hala meg, tanúságul szolgálhat minden anyáknak, és kisdédekkel bánó dajkáknak, hogy a' böltsőbeli szalmát vagy gyakran megújítsák, vagy legalább minden nap fel rázzák. Mivel pedig ez a' kártékony állatok annyira el szaporodtak, hogy talán egy udvar, vagy ssúr sintsen a' hol felesen ne tartózkodnának, azért is, kipusztításokra, vagy leg alább meg ritkításokra egy Erdemes Magyar Levelezőnk tapasztalásából ím e' következőket közli. Vegyen az ember Arsenicumot (Egér-követ), törje azt porrá, és téjjel, kásával össze elegyítvén főzze össze, úgy hogy sűrű legyen a' kása, ezen főzeléket deszkára rakja ki, és tegye oda a' hol járasok vagy lakások vagyon, tegyen ivó vizet is mellé; de vigyázzon, hogy semmi féle állat, tyuk, matska, kútya hozzá ne férjen, mert mind el vesznek utánna. Mivel az ilyen mérég nem könnyen kapható, 's tilalmas is, jó volna talán az Arsenicum helyett a' Tsomorikának ki fartsart levét alkalmaztatni. Vagy. Az Arsenicum helyett vegyen az ember oltatlan meszet, ezt úgy porrá törje, hogy olyan lágy legyen mint a' liszt, tegyen ehhez árpa vagy más darát, porrá tört nádmézet, ezeket így össze elegyítvén tegye ki valamelly alatszony tálba oda a' hol járasok vagy lakások van, tegyen vizet is mellé, mert a' mesztől szomjuhozna, és minekutánna jól isznak, a' béleket össze égeti. Há valaki az itt megirtakon kívül hasznosabbakat közlene, valósággal meg érdemlené a' jutalmat, mert ki győzné őket tőrrel fogdosni az ó sokaságok miatt.